RANDIMAN
DENETİM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
İncirli Caddesi Yeşilada Sok.Erman Apt. B. Blok No. 2/7 Bakırköy / İSTANBUL Tel. (0-212) 570 76 45 Pbx Fax : (0-212) 570 76 47

SİRKÜLER

SAYI : 2024 / 27 İstanbul,23.05.2024

KONU : E-Defterlerin Oluşturulma, İmzalama ve Berat Yükleme Süreleri Yeniden Belirlendi.

21.4.2024 tarih ve 32552 sayılı Resmi yayımlanan 4 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği ile 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde önemli bazı değişiklikler yapılmıştır.
Değişiklikler özetle aşağıdaki gibidir.
• E-Defter uygulamasına geçmiş ya da geçiş zorunluluğu oluşmuş mükelleflerin işi bıraktıktan sonra tekrar işe başlaması durumunda bilanço esasına göre defter tutma zorunluluğu başladığı andan itibaren e-Defter tutma zorunluluğu başlayacaktır.
• e-Defter uygulamasında bulunan gerçek kişi mükelleflerin daha sonra bir ticaret şirketine dönüşmesi halinde, yeni şirketin de e-Defter uygulamasına geçme zorunluluğu olduğu belirtilmiştir. • İflas kararı verilen ve iflas kararı kaldırılan mükelleflerin e-Defter uygulaması karşısındaki durumu belirtilmiştir.
• e-Defter uygulamasına dahil olma zorunluluğu olanların e-Defter hesaplarının Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından re'sen açılacağı, bu durumun mükellefe bildirileceği ve e-Defter uygulamasına dahil olma zorunluluğu başladığı tarihten itibaren kâğıt ortamda defter tutulmaması gerektiği, kağıt ortamda tutulan defterlerin hiç tutulmamış olarak kabul edileceği belirtilmiştir.
• 21.05.2024 tarihi itibariyle e-Deftere geçme zorunluluğu olduğu halde e-Defter uygulamasına geçmemiş olan mükelleflerin e-Defter hesapları mükelleflere yapılacak bildirim tarihini izleyen ay başından itibaren olmak üzere Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından re'sen açılacağı ve bu ay başından itibaren kâğıt ortamda defter tutulmaması gerektiği, tutulan kâğıt ortamdaki defterlerin geçersiz sayılacağı belirtilmiştir.
• e-Defter uygulamasına dahil olma zorunluluğu bulunan mükelleflerin, dahil olmaları gereken aydan itibaren kâğıt ortamda defter tutmamaları gerektiği, kâğıt ortamda tutulan defterlerin hiç tutulmamış sayılacağı belirtilmiştir.
• e-Defter ve berat dosyalarının oluşturulma, NES veya Mali Mühürle zaman damgalı imzalama/onaylama ve berat dosyalarını e-Defter uygulamasına yükleyerek GİB onaylı halini alma sürelerinde güncelleme yapılmıştır. İzleyen 3 ayın sonuna kadar yapılması gereken bu işlemler için yeni Tebliğ ile 10 gün ilave süre tanınarak izleyen dördüncü ayın 10 uncu günü akşamına kadar uzatılmıştır.
• e-Defter ve berat dosyaları ile ilgili işlemleri Geçici Vergi Dönemi ayları itibariyle yapmak isteyen mükelleflerde, ilgili geçici vergi dönemini izleyen ayın sonuna kadar tanınan süre için 10 günlük ilave süre tanınarak geçici vergi dönemini izleyen ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar süre verilmiştir.
• Tebliğde yer alan "ikincil kopyalarının" ifadeleri "kopyalarının" şeklinde değiştirilmiş olup; kopyaların hala Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenmesi gerekmektedir. Kopyaların Berat yükleme zamanından sonra değil de berat dosyaları ile aynı zamanda Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine gönderilmesi GİB tarafından hedeflendiği değerlendirilmektedir.

Konuya ilişkin olarak GİB tarafından Teknik Kılavuzda yakın zamanda güncelleme yapması beklenmektedir.

• E-Defter ve Berat dosyalarının oluşturulması, NES/Mali Mühürle imzalanması/onaylanması ve Berat Dosyalarının e-Defter Uygulaması üzerinden GİB sistemlerine yüklenerek GİB onaylı Berat Dosyasının sistemden alınması işlemlerine ilişkin olarak sürelerde aşağıdaki tabloda belirtilen şekilde güncelleme yapılmıştır. Ayrıca Genel Tebliğde yapılan düzenleme ile; özel hesap dönemi kullanan mükellefler için bu sürelerin nasıl belirleneceğine ilişkin açıklama eklenmiştir.

Söz konusu Tebliğ, sirkülerimiz ekinde yer almaktadır.

Saygılarımızla,

RANDIMAN DENETİM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.

TEBLİĞ

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığından:

ELEKTRONİK DEFTER GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 1)'NDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (SIRA NO: 4)

MADDE 1- 13/12/2011 tarihli ve 28141 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nin 2 nci bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"2. Tanımlar ve Kısaltmalar

Bu Tebliğde geçen;

Açılış Onayı: Hesap döneminin ilk ayına ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını,

Başkanlık: Gelir İdaresi Başkanlığını,

Elektronik Defter: Şekil hükümlerinden bağımsız olarak Vergi Usul Kanununa ve/veya Türk Ticaret Kanununa göre tutulması zorunlu olan defterlerde yer alması gereken bilgileri kapsayan elektronik kayıtlar bütününü,

Elektronik Defter Beratı: Bu Tebliğde yer alan esaslar çerçevesinde, elektronik ortamda oluşturulan defterlere ilişkin olarak, Başkanlık tarafından belirlenen standartlara uygun bilgileri içeren ve Başkanlık Mali Mührü ile onaylanmış elektronik dosyayı,

Elektronik Defter Uygulaması: Başkanlık ve Genel Müdürlük tarafından belirlenen format ve standartlara uygun olarak oluşturulan elektronik defterlere ilişkin onay süreçlerinin yerine getirilmesi amacı ile hazırlanan www.edefter.gov.tr internet adresinde yer alan uygulamayı,

Elektronik Kayıt: Elektronik ortamda tutulan ve elektronik defter ve belgeleri oluşturan, elektronik yöntemlerle erişimi ve işlenmesi mümkün olan en küçük bilgi ögesini,

Genel Müdürlük: Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğünü,

Güvenli Elektronik İmza: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun dördüncü maddesinde tanımlanan elektronik imzayı,

Kapanış Onayı: Hesap döneminin son ayına ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını,

Mali Mühür: 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği çerçevesinde Başkanlık için TÜBİTAK BİLGEM KAMU SM tarafından oluşturulan elektronik sertifika altyapısını,

Nitelikli Elektronik Sertifika (NES): 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 9 uncu maddesinde tanımlanan ve yalnızca gerçek kişi mükelleflerce kullanılabilen elektronik sertifikayı,

TÜBİTAK BİLGEM KAMU SM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi Kamu Sertifikasyon Merkezini,

Zaman Damgası: Bir elektronik verinin, üretildiği, değiştirildiği, gönderildiği, alındığı ve/veya kaydedildiği zamanın tespit edilmesi amacıyla elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından doğrulanan kaydı,

ifade eder."

MADDE 2- Aynı Tebliğin 3.2. bölümünün 3.2.6. numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

"3.2.7. Bu Tebliğ kapsamında e-Defter uygulamasına dâhil olduktan sonra veya dâhil olmak zorundayken işi bırakıp daha sonra yeniden mükellefiyet tesis ettiren gerçek kişi mükellefler, bilanço esasına göre defter tutma yükümlülüğünün bulunması halinde, işe başladıkları tarih itibarıyla e-Defter uygulamasına geçmek zorundadır.

3.2.8. Bu Tebliğ kapsamında e-Defter uygulamasına dâhil olan veya dâhil olmak zorunda olan bir gerçek kişi mükellefin ticaret şirketine dönüşmesi halinde, yeni kurulan ticaret şirketi de e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorundadır. Uygulamaya dâhil olma süresi hiçbir koşulda işlemin ticaret siciline tescil tarihini takip eden ayın başından itibaren 3 ayı geçemez.

3.2.9. Haklarında iflas kararı verilen mükelleflerin e-Defter hesapları, iflas idaresi/dairesinin talebine istinaden kapatılabilir. e-Defter hesapları kapatılan mükelleflerin defterleri kağıt ortamında tutulmaya devam edilir. İflas kararının kaldırılması halinde söz konusu mükellefler yeniden e-Defter uygulamasına geçmek zorundadır. Bu durumda uygulamaya geçme süresi hiçbir koşulda işlemin ticaret siciline tescil tarihini takip eden ayın başından itibaren 3 ayı geçemez.

3.2.10. e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dâhil olmayan mükelleflerin e-Defter hesapları, zorunluluğun başladığı tarih itibarıyla Başkanlık tarafından re'sen açılır ve durum mükellefe bildirilir. Bu bildirimin yapılmamış olması mükellefin e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Bu mükellefler, e-Defter uygulamasına dâhil olmaları gereken tarihten itibaren kağıt ortamında defter tutamazlar, kağıt ortamında tuttukları defterler hiç tutulmamış sayılır.

Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla e-Defter uygulamasına dâhil olmak zorunda olmasına rağmen uygulamaya dahil olmayan mükelleflerin e-Defter hesapları, Başkanlık tarafından mükelleflere yapılan bildirim tarihini takip eden ay başından geçerli olmak üzere re'sen açılır ve bu durum mükellefe bildirilir. Söz konusu mükellefler, bahse konu ay başından itibaren kağıt ortamında defter tutamazlar, kağıt ortamında tuttukları defterler hiç tutulmamış sayılır."

MADDE 3- Aynı Tebliğin 4.3.1 numaralı fıkrasında yer alan "oldukları" ibaresi "olmaları gereken" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- Aynı Tebliğin 4.3.4 numaralı fıkrasının 1 numaralı bendinde yer alan "üçüncü ayın son gününe" ibaresi "dördüncü ayın 10 uncu günü sonuna", 2 numaralı bendinde yer alan "ayın son gününe" ibaresi "ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna", 3 numaralı bendinde yer alan "ayın" ibareleri "ayı takip eden ayın 10 uncu günü", "son dönem geçici vergi dönemine" ibaresi "hesap döneminin üçüncü geçici vergi dönemini takip eden üç ayına" şeklinde ve aynı bölümde yer alan tablo aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci paragrafının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Özel hesap dönemini kullanan mükellefler, tabloda yer alan bilgileri, hesap dönemlerinin başlangıç ve bitiş aylarına uygun olarak dikkate alacaklardır."

Dönem	Aylık Yükleme Tercihinde Bulunulması Halinde	Geçici Vergi Dönemleri Bazında Yükleme Tercihinde Bulunulması Halinde	
Ocak	Mayıs ayının 10 uncu gün sonu	Ocak-Şubat-Mart	Haziran ayının 10 uncu gün sonu
Şubat	Haziran ayının 10 uncu gün sonu		
Mart	Temmuz ayının 10 uncu gün sonu		
Nisan	Ağustos ayının 10 uncu gün sonu	Nisan-Mayıs-Haziran	Eylül ayının 10 uncu gün sonu
Mayıs	Eylül ayının 10 uncu gün sonu		
Haziran	Ekim ayının 10 uncu gün sonu		
Temmuz	Kasım ayının 10 uncu gün sonu	Temmuz-Ağustos-Eylül	Aralık ayının 10 uncu gün sonu
Ağustos	Aralık ayının 10 uncu gün sonu		
Eylül	Ocak ayının 10 uncu gün sonu		
Ekim	Şubat ayının 10 uncu gün sonu	Ekim-Kasım-Aralık	Gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar.
Kasım	Mart ayının 10 uncu gün sonu		
Aralık	Gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar.		

MADDE 5- Aynı Tebliğin 4.3.7 numaralı fıkrasında yer alan "imzalı" ibaresinden sonra gelmek üzere "ya da Dijital Vergi Dairesi üzerinden elektronik ortamda verilen" ibaresi, "uygulaması" ibaresinden sonra gelmek üzere "ya da Dijital Vergi Dairesi" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- Aynı Tebliğin 4.3.12 numaralı fıkrasında yer alan "TÜBİTAK-UEKAE'den" ibaresi "TÜBİTAK BİLGEM KAMU SM'den" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- Aynı Tebliğin 4.4.1 numaralı fıkrasının (e) bendinin ilk cümlesinde yer alan "ikincil" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı bentte yer alan "yeterliliğe" ibaresi "yeterliğe" şeklinde değiştirilmiş ve son cümlesinde yer alan "ikincil kopyalarının" ibaresi "kopyaların" şeklinde değiştirilmiş ve (g) bendinde yer alan "ikincil" ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8- Aynı Tebliğin 6.7. numaralı fıkrasında yer alan "(4.3) numaralı bölümünün (ç) bendinde" ibaresi "(4.3.4) numaralı fıkrasında" şeklinde, "yüklememesi" ibaresi "yüklenmemesi" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9- Aynı Tebliğin 7.1. numaralı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "dosyalarının" ibaresi "dosyalarının," şeklinde değiştirilmiş, aynı cümlede yer alan "ikincil örneklerinin" ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkrada yer alan "15" ibaresi "30" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- Bu Tebliğin;

a) 3 üncü maddesi 2024 hesap dönemine ilişkin e-Defterlerden başlamak üzere yayımı tarihinde,

b) 4 üncü maddesi 2024/1 dönemi için oluşturulacak e-Defterlerden başlamak ve bu dönem ile bu dönemi takip eden dönemlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 11- Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı ile Ticaret Bakanı birlikte yürütür.